

LA VANGUARDIA. La Contra. 3 de desembre de 2015

Fermín Bocos, periodista i viatger

Tinc 65 anys. Vaig néixer a Santander i visc a Madrid. Sóc periodista. Estic casat amb Política? Ciutadà atenès del segle XXI, sense esclaus. Sóc agnòstic. Sense l'estudi de les humanitats no entenem les arrels de la nostra cultura

Ha anat a l'infern?

Als inferns de l'antiguitat, llocs sagrats fa milers d'anys.

Per què, sagrats?

Perquè els temien i els veneraven com a entrades a l'Hades, l'inframón, l'altre costat, el més enllà..., on vaguen els morts i els déus parlen.

Com eren, aquests llocs?

Solien ser grutes, avencs, pous, esquerdes que connecten amb la foscor de la terra, i en alguns casos hi havia emanacions de gasos...

Potser psicoactius.

Sí, per això de vegades hi havia sibil·les o profetes que dictaven oracles, missatges de l'altre món per orientar-nos en aquest món.

Per on va començar el seu peculiar viatge “infern”?

Per la nostra Península: per la boca de l'Hades més antiga que té, sota el monestir de La Rábida, a Huelva.

Ah, sí?

Va ser un enclavament tartessi que Aviè va citar. Allà va arribar Ulisses, a l'estuari dels rius Odiel i Tinto, d'aigües vermelloses, que hom anomenava “llacuna de l'infern”. Hi havia una gruta, la boca de l'infern...

La va trobar?

Jo no, però aquell lloc és especial: en temps remots es van celebrar sacrificis humans en honor de Persèfone, deessa de l'inframón, que cada primavera emergia a la superfície amb les primeres tiges de blat.

On va buscar, després?

A Espanya hi va haver una altra boca de l'infern, sota El Escorial. l'edificació per obstruir-la, diuen. I allà va guardar llibres esotèrics i un laboratori alquímic.

Vostè hi va descobrir res d'especial?

Que és un lloc granític, pedra radioactiva que emet gas radó, que pot atordir. A prop hi ha un altar prehistòric de sacrificis...

Marxem a un altre lloc?

A Nàpols, solar predilecte de déus, on hi ha el llac Avern i la gruta de Cumes, la sibilla de la qual va ser cèlebre en l'antiguitat.

Què em sorprendria, de l' Avern?

Avernus ve del grec Aórnos (“sense aus”), perquè les emanacions sulfuroses les foragitaven... I el troià Eneas va desembarcar a les platges de Cumes –Virgili ho canta a l' Eneida– i tot seguit va anar a consultar l'anciana sibilla de Cumes...

I què li va dir, ella?

El va guiar en un descens als inferns, al regne de Plutó, i li va confiar que fundaria Roma! I gràcies a certa branca daurada va tornar a la superfície... i va complir el seu destí!

Què li aporten, a vostè, aquestes visites?

És una de les regions més boniques del món... Bellesa i cultura: si després visito la Capella Sixtina, entenc què hi fan, allà, les sibil·les que hi va plasmar Miquel Àngel!

I no tothom ho sap, què hi fan.

I per això defenso l'estudi de les humanitats, el llatí i el grec, la història antiga i religiosa: només així accedim a la nostra cultura literària i plàstica, la cultura que a mi em revela el fet de visitar les boques de l'infern antic.

I podem viatjar per boques de l'Hades encara més remotes?

Esclar, anem a Grècia! Al nord, a l' Epir, hi ha el Nekromanteion... És l'oracle dels morts, la boca de l'infern més antiga.

I com la va trobar?

Ara hi ha un cementiri vell, al guàrdia li vaig caure bé i hi vaig entrar. Així vaig poder descendir a les entranyes d'aquell lloc tètric...

Tètric?

Sí. Baixes fins a una cova penombrosa, a la qual també va baixar Ulisses a la recerca de notícies d'ultratomba. Vaig percebre una olor acre d'humitat barrejada amb una aroma dolçassa que em va evocar la sang dels milers i milers de vaques i xais que s'hi havien sacrificat ritualment des de l' edat del bronze...

I allò els funcionava?

Hi anaven en dejú i consumien substàncies al·lucinògenes, i els sacerdots els mostraven unes fantasmagories d'ombres i fums i frases ambivalents... En sorties convençut, d'allà! I per això va mantenir el prestigi durant segles...

Més que Delfos o que Eleusis?

Delfos era l'oracle de vius més famós: el paratge continua sent dramàticament espectacular. Eleusis va acollir durant segles els misteris, uns enigmàtics i subterranis ritus iniciàtics i catàrtics, que incloïen ingeir kykéon, unes farinetes de sègol al·lucinogen: en sorties nou! I en guardaven el secret: no coneixem els detalls dels misteris...

Es conserva, el lloc?

El va destruir el got Alaric al segle IV: les estances subterrànies han d'estar reblertes, i avui al voltant s'alcen edificacions modernes... Aquí cal saber mirar amb els ulls de les lectures i del coneixement de la història !

I mira així, vostè?

Hi ha cap altra manera de mirar? Així mateix em vaig internar al cap Taínaron, la boca de l'infern més apartada, a la zona més aïllada i salvatge de Grècia...

Un final del món de l'antiguitat?

Sí. Els veïns es consideren descendents dels espartans... Restes d'un temple d'Apol·lo, testimonis d'innombrables naufragis, cobreixen un buit connectat a un avenc... Quin lloc tan poderós! Allà, la terra i el mar respiren al com-pàs... Paga la pena continuar buscant la porta de l'infern...